

ELŐTERJESZTÉS

Dombóvár Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2015. szeptember 24-i rendes ülésére

Tárgy: A helyi kitüntetések és elismerő címek alapításáról és adományozásáról szóló 47/2007. (XII. 19.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata

Előterjesztő: Szabó Loránd polgármester

Készítette: Önkormányzati Iroda

Tárgyalta: Pénzügyi és Gazdasági Bizottság
Humán Bizottság

Tanácskozási joggal meghívott: -

Költségvetési, pénzügyi-gazdálkodási szempontból ellenőrizte: -

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Letenyei Róbert jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi kitüntetések és elismerő címek alapításáról és adományozásáról szóló, 2007-ben elfogadott rendelet felülvizsgálatát indítványozom, amelyet egyrészt indokol a rendelet megalkotására vonatkozó jogszabályi háttér változása, másrészt – az eltelt időszak tapasztalatai alapján – egyéb tartalmi módosításokat, kiegészítéseket tartok kívánatosnak. Ez utóbbi esetben meghatározónak tartom, hogy egy település milyen kitüntetések alapít, azokra kiket tart érdemesnek, hiszen a helyi közösség elismerése mindenki számára a legfontosabb. Ezért ahhoz, hogy egy jól átgondolt, valamennyi képviselő támogatását bíró rendelet születhessen, egyelőre csak a főbb változtatásokat tartalmazó javaslatomat terjesztem elő, ami a végleges döntésig tovább gondolható, kiegészíthető. Az alábbiakban ismertetett javaslataim támogatása – esetleges módosítása, kiegészítése – esetén elkezdődhet a rendelettervezet kidolgozása, aminek elfogadása remélhetőleg teljes egyetértéssel fog történni.

I. Jogszabályi háttér:

Változott az e tárgyban önkormányzati rendelet megalkotására felhatalmazó jogszabály. A felhatalmazó jogszabály(ok)at a rendelkező részben kell feltüntetni, amelynek módosítására nincs jogi lehetőség, így mindenképpen szükséges új önkormányzati rendelet elfogadása.

Az új, korábbi felváltó jogalkotásról szóló 2010. évi törvény (a továbbiakban: Jat.) a jogszabályalkotás, így az önkormányzati rendeletek előkészítésére tartalmaz új szabályokat. Ennek egyik új eleme az előzetes hatásvizsgálat elkészítésének kötelezettsége, a várható következmények felmérése, valamint szükség szerint az utólagos hatásvizsgálat lefolytatása, amelynek során összevetésre kerülnek a szabályozás idején várt hatások a tényleges hatásokkal.

Továbbá a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet írja elő a jogszabályok megszövegezésére, jelölésére, formai és logikai tagolására vonatkozó új követelményeit.

Az új rendelettervezetet a fenti jogszabályokban előírtak szerint kívánom előterjeszteni.

II. Tartalmi változtatások:

A jelenleg hatályos rendelet a következő városi kitüntetések tartalmazza:

1. "Pro Oppido Dombóvár" díszpolgári cím
2. Dombóvár Város Elismerő Díszjelvénye kitüntetés,
3. „Az év dombóvári vállalkozása” kitüntető cím,

valamint a következő elismerések adományozásának jogát a képviselő-testület a polgármesterre ruházta át:

- Dombóvár város díszérme
- Dombóvár város díszoklevele

- Dombó várának metszete

A fenti kitüntető díjak meghagyását – az alább ismertetett változtatásokkal - indokoltnak tartom.

1. „Pro Oppido Dombóvár” díszpolgári cím

Városunk legmagasabb kitüntetése az alábbi érdemekért adományozható:

A díszpolgári cím annak adományozható, aki Dombóvár város érdekében huzamosabb időn át kiemelkedő tevékenységet folytatott, illetőleg a tudományok, a műszaki alkotások, a művészetek, a gyógyítás, az oktatás-nevelés, a sport vagy egyéb területen kivételesen magas színvonalú, példaértékű eredményt ért el.

A kitüntetéssel díszoklevél és aranygyűrű jár, továbbá a kitüntetettet egyéb, kisebb kiváltságokban részesíti a város:

- a díszpolgári címet neve mellett feltüntetheti,
- az önkormányzati jelentősebb ünnepekre meghívót kap,
- az önkormányzati belépődíjas rendezvényekre tiszteletjegy illeti meg,
- felkérhető a várost képviselő delegáció résztvevőjének,
- dízsírhely illeti meg,
- az elhunyt díszpolgárokról halottak napján virággal emlékezik meg az önkormányzat

Javasolt változtatások:

1. A jelenlegi (mellékletben látható) díszpolgári gyűrű helyett egy, a leendő női és férfi díszpolgáraink számára kismértékben különböző, esztétikusabb formát javaslok. Ahhoz, hogy szívesebben hordják díszpolgáraink a gyűrűt, szükségesnek tartom új tervek készíttetését, amelyben – díszesebb jellegénél fogva – hangsúlyt kapna a nőiesebb jelleg, míg a férfiaknak egy markánsabb kivitelezésű gyűrűt javaslok adományozni.
2. Rendeletünk a dízsírhely igénylésének jogát csak az Erzsébet utcai temetőre terjeszti ki, ugyanis csak itt került kialakításra a díszpolgárok dízsírhelyeinek elhelyezésére szolgáló parcella. Az a díszpolgárunk viszont, aki vagy akinek hozzátartozói inkább Újdombóvárhoz kötődnek, az újdombóvári temetőben a végső nyughely kiválasztásakor nem részesülhetnek dízsírhelyben. Természetesen ehhez az is szükséges, hogy itt is kerüljön kijelölésre díszparcella. Tájékoztatásul; a dízsírhelyek használatáról és gondozásáról a temetőrendeletünk a következőket tartalmazza:
„Dombóvár város díszpolgárát megillető dízsírhely használati ideje a temető fennállásáig tart. A dízsírhely használata díjmentes.

A dízsírhely gondozásáról az elhunyt díszpolgár hozzátartozója, ennek hiányában az üzemeltető köteles gondoskodni az önkormányzat költségére. Amennyiben a díszpolgár az elhalálozását megelőzően kérte a dízsírhelyet, köteles annak gondozására.”

Kisebb pontosításokon kívül további jelentős változtatást e kitüntetés esetében a rendeletervezet nem tartalmaz.

2. Dombóvár Város Elismerő Díszjelvénye

A kitüntetéshez az alábbi érdemeknek kell teljesülnie:

Azoknak a személyeknek és *közösségeknek* adományozható, akik/melyek Dombóváron, a város érdekében folyamatosan, több éven keresztül kifejtett munkájukkal kiemelkedő érdemeket szereztek a város fejlődésében, munkakörükből, választott tisztségükből vagy tevékenységükből fakadó feladataikat az átlagosnál magasabb színvonalon és eredményességgel látták el.

A kitüntetéssel oklevél, díszjelvény és annak kicsinyített, kitűző változata jár, továbbá minimum bruttó 100.000 Ft. A kitüntetést 1999-ben alapította a képviselő-testület, azóta a hozzá járó összeget nem emelte meg.

Javasolt változtatások:

1. Az elismeréshez nem javaslok pénzjutalmat adni, mivel úgy gondolom egy kitüntetés értékét – mint ahogy a díszpolgári cím esetében sem – nem a vele járó pénz határozza meg. Sajnos több esetben előfordult, hogy néhány, a felterjesztés módja iránt érdeklődő személy a „pénzes” kitüntetéshez kérte a nyomtatványt, nem érdekelve az, hogy milyen érdemekért adományozható. Véleményem szerint egy elismerésnek elsősorban az erkölcsi rangja adja meg az értékét, és nem az anyagi juttatás.
2. Az elismerő díszjelvény sajátossága, hogy 2007-től közösségeknek is adományozható. A kitüntetéssel ugyanúgy bruttó 100 ezer Ft, oklevél, díszjelvény és annak kitűző változata jár – ez utóbbiakból egy-egy darab – a közösségek esetében is. Így a közösségek tagjai nem igazán érezhették magukénak a kitüntetést, hiszen az ehhez járó akár oklevélből, akár díszjelvényből nem részesültek, nem volt kézzel fogható az elismerés számukra. Problémát látok továbbá abban, hogy a közösség fogalmát nem definiálja a rendelet, így kerekedhetett vita például abból, hogy két azonos területen kiemelkedően teljesítő személy közösségnek számít-e, vagy sem. Javaslom, hogy az elismerő díszjelvény a jövőben csak egyénnek legyen adományozható, és a város életében meghatározó tevékenységet végző közösségeknek egy új elismerési formát alapítson a képviselő-testület, amiben pontosan

körülhatárolható többek között az, hogy mit tekintünk közösségnek, milyen érdemeket kell kivívni a díjért, illetve az azzal járó, közösséghez illő juttatás.

E kitüntetésnél további érdemi változást nem javaslok.

3. „Az év dombóvári vállalkozása”

Ez az a kitüntetés, ami az előző kettőhöz képest – jelenlegi formájában – nem érte el a célját. Ez talán abból is adódhat, hogy ezt a díjat a vállalkozások pályázattal, és nem ajánlással nyerik el, ami nem igazán motiváló számukra, hiszen egy vállalkozás esetében is elsősorban a külső megítélés számít. A vállalkozói díjat 2005. év végén alapította a képviselő-testület, és csupán 4 alkalommal, 2006-ban, 2007-ben, 2010-ben és 2014-ben tudta azt kiadni.

Ennek ellenére fontosnak tartom ennek az elismerési formának a megtartását, új alapokra helyezve az adományozás eljárásrendjét.

Javasolt változtatások:

1. Legfontosabbnak tartom, hogy a díjat ne pályázat útján, hanem felterjesztésre lehessen odaítélni, az adományozás alapjául szolgáló fő hangsúly pedig a helyi társadalmi szerepvállalásra helyeződjön át. Javaslom az adományozást kezdeményezők körét is meghatározni a következők szerint: képviselő-testületi tagok, társadalmi szervezetek, legalább 3 vállalkozás, valamint az első kiadást követően a díj birtokosa. A képviselő-testületi tagok javaslattevői lehetőségét úgy gondolom nem kell magyarázni, hiszen leginkább ők látnak rá arra, hogy egy-egy vállalkozás milyen szerepet vállal a dombóváriak életének jobbítása érdekében. A társadalmi szervezetek felterjesztési jogával pedig megismerhetővé válik az a vállalkozás, aki például hajlandó mecénásként segíteni egy jó kezdeményezés megvalósítását, egyesület működését stb. A legalább 3 vállalkozás javaslattevője pedig feltételezi, hogy az üzleti életben, üzleti partnerként is tisztességes vállalkozás nyerje el a díjat. A már a díjban részesült vállalkozás felé pedig a mellett, hogy egy gesztus a felterjesztés joga, részéről garancia is a javasolt vállalkozásért.

A javaslattevők körének meghatározása remélhetőleg ösztönző erővel fog hatni valamennyi dombóvári egyéni és társas vállalkozásra abban, hogy érdemeket szerezzenek a kitüntetés elnyerésére.

2. A további változtatás a díj elnevezésére vonatkozik. Úgy gondolom, hogy egy Dombóvárhoz kötődő, e területen a város életében megkérdőjelezhetetlen érdemeket szerzett személyről történő elnevezés méltó rangra emelheti a vállalkozói elismerést. A kitüntetést Ivanich Antalról (1868-1943) javaslom elnevezni, aki a helyi gazdaság fejlesztése mellett aktív szereplője volt a dombóvári közéletnek. Saját erejéből alapította a járás első mezőgazdasági gépgyárát, 1905-ben pedig a villanytelepet. A

Dombóvári Ipartestület elnöksége mellett vezetője volt a helyi Önszegélyező Egyesületnek is. A helyi közösségért érzett felelősségvállalását mutatja, hogy például saját költségén vezette be az áramot a katolikus nagytemplomba és több magánháza is. Valószínűnek tartom, hogy személyét minden dombóvári ismeri – nevét utca is viseli –, ezért nem szorul részletes bemutatásra.

Egyéb jelentősebb változást nem javaslok e kitüntetésnél.

Új kitüntető díjakra javaslat:

Dombóvár Közössége díj

Mint fent olvasható, külön elismerési formát javaslok a város életében meghatározó tevékenységet folytató közösségek részére. A kitüntetést – hasonlóan a vállalkozói, vagy az alább olvasható ifjúsági díjak esetében – javaslom Dombóvárhoz köthető személyről, vagy jelképről elnevezni. Felmerült több ötlet is a névre vonatkozóan, azonban ezek egyike sem tükrözte igazán azt a tartalmat, melyet az erre a díjra felterjesztett közösségek végeznek. Így a díj elnevezésére a rendelettervezet előterjesztésekor fogok javaslatot tenni.

Itt a legfontosabbnak a közösség fogalmának meghatározását tartom, amely a jövőben nem gerjeszthet vitát ennél a kitüntetési díjnál. Javaslom, hogy közösségnek tekintsünk minden olyan csoportot, alkotó közösséget, amely legalább három főből áll, és azonos, együttes tevékenységükért ítélhető oda a díj.

Évente egy kiadható díjat javaslok, és a közösség valamennyi tagját oklevélben részesíteni. Mint valamennyi eddigi javasolt kitüntetésnél, itt sem támogatom az anyagi juttatást.

Dombóvár ifjúsági díja

Városunkban szerencsére sok olyan fiatal van, akik sport-, művészeti vagy tanulmányi eredményeikkel országos, vagy akár nemzetközi sikereket értek el, amelyekkel Dombóvárnak is hírnevet szereztek. Ezeknek a fiataloknak azonban a városi, „hivatalos” elismerésükre a jelenlegi rendeletünk nem ad módot. Egy országos tanulmányi versenyen dobogós helyen végzett, vagy kimagasló sporteredményt produkáló helyi diák teljesítményét a város nevében eddig csak megköszönni tudtam, vagy kisebb vendéglátásban részesíteni. Javaslom, hogy a jövőben a kimagasló teljesítményt nyújtó fiataljaink is részesülhessenek a város hivatalos ünnepségén, a testület által odaítélt díjban. Mindhárom díjat Dombóvárhoz kötődő személyről javaslom elnevezni, azonban egyelőre csak két, a sport- és a művészeti teljesítményért adományozható díj esetében

teszek indítványt a névre, a kiemelkedő tanulmányi eredményért járó kitüntetés esetében még keressük azt a személyt, akinek nevét viselheti az elismerés.

Sporteredményekért: Buzánszky Jenő-díj

Művészeti teljesítményért: Ambrus Sándor-díj

Tanulmányi eredményért: Egyelőre nincs személyi javaslat

Polgármesteri elismerő díjak:

A meglévő elismerő díjak nem töltik be eredeti funkciójukat, tulajdonképpen dísz tárgyak, amikből nem derül ki, hogy valamely vállalásért, elismerendő tevékenységért kapta meg az illető személy. A díszérme Dombóvár 1715-ös pecsétnyomóját ábrázolja, amely a várost látogatásával megtisztelő közéleti személynek, vagy a város hírnevét öregbítő, Dombóvárról elszármazott személynek adható. A díszoklevél egy okirat, amely tanúsítja, hogy a rajta lévő ércpecsét a Gólyavár falmaradványának néhány porszemét őriz magában. Dombó várának metszete idegenforgalmi események részeseinek, a nemzetközi és testvérvárosi kapcsolatok elmélyítését segítő személyek részére adományozható.

Javaslom erre a célra a fenti három „ajándéktárgy” helyett egy új oklevél tervezését - nem téve különbséget abban, hogy az kinek adható -, amelynek megszövegezéséből kiderül, hogy adományozásával a polgármester köszönetét, megbecsülését fejezi ki az adományozott felé. Az oklevél átadásának időpontja, ahogy eddig sem, nem kötődik a város hivatalos ünnepnapjához, az arra érdemes személynek bármikor elismerését fejezheti ki vele a mindenkori polgármester.

Továbbá új polgármesteri elismerést javaslok bevezetni, a **Hamulyák-díjat**, mégpedig azok részére, akik különös gondot fordítanak környezetük ápolására, szépítésére, tisztán tartására. Ez a díj tulajdonképpen az egykori „Tiszta udvar, rendes ház” tovább gondolása, itt is egy, a ház falára kirakható, szépen megtervezett táblára gondolok. Ezt nemcsak magánszemélyeknek javaslok adományozni, hanem cégeknek, üzleteknek vagy akár társasházaknak is, akik gondot fordítanak környezetük szépítésére. A fenti polgármesteri elismeréshez képest itt lényeges különbség, hogy a polgármester felterjesztésre adományozza az elismerést, amit bárki megtehet. A felterjesztést a mindenkori városképi, városüzemeltetési feladatokkal megbízott bizottsághoz – ez jelenleg a Pénzügyi és Gazdasági Bizottság – lehet benyújtani, akinek véleményét követően dönthet a polgármester az adományozásról.

Végezetül arra teszek javaslatot, hogy az önkormányzat az év első újszülöttjét városunkban egységes szövegezésű oklevéllel köszöntse, amelynek átadására a polgármestert hatalmazza fel. Eddig is szokás volt a város első újszülöttjének köszöntése virággal és kisebb ajándékkal, de egy oklevél örök emlék maradhat az édesanyának és gyermekének.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem a fenti javaslataimra koncepcióként tekinteni, amelynek elfogadása esetén elindulhat az oklevelek, gyűrűk tervezetése, illetve személy nevét viselő díj esetén a hozzátartozók egyetértésének bekérése. Ezt követően a fenti szempontok figyelembevételével terjesztem elő a részletesen kidolgozott rendeletervezetet, ami alapján jövő évben már az ennek megfelelő díjak kiadásáról dönthet a képviselő-testület.

Határozati javaslat

a helyi kitüntetések és elismerő címek adományozására vonatkozó új szempontrendszer szerinti kidolgozásáról

Dombóvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete egyetért a helyi kitüntetések és elismerő címek alapításáról és adományozásáról szóló önkormányzati rendelet alábbi szempontok szerinti kidolgozásával.

Pro Oppido Dombóvár díszpolgári cím

1. Gyűrű újratervezése (női, férfi változat)
2. Újdombóvári temetőben díszsírhely kijelölése

Dombóvár Város Elismerő Díszjelvénye

1. Pénzjutalom elhagyása
2. Csak személyeknek adható, közösségeknek nem

Az év dombóvári vállalkozása

1. A díj felterjesztéssel és nem pályázattal nyerhető el
2. Új elnevezés Ivanich Antal-díj az év dombóvári vállalkozása részére

Új kitüntető díjak

Dombóvár Községe díj

A díj elnevezésére egyelőre nincs javaslat.

Dombóvár ifjúsági díja

Sporteredményekért: Buzánszky Jenő-díj

Művészeti teljesítményért: Ambrus Sándor-díj

Tanulmányi eredményért: Egyelőre nincs személyi javaslat az elnevezésre.

Polgármesteri elismerő díjak

1. A három „ajándéktárgy” helyett egy új oklevél tervezetése
2. Hamulyák-díj bevezetése a lakóhely környezetének ápolásáért, tisztán tartásáért
3. Köszöntő oklevél tervezetése az év első újszülöttje részére

A képviselő-testület felkéri a polgármestert a rendelettervezet kidolgoztatásával és annak képviselő-testület elé terjesztésére.

Határidő: 2015. novemberi rendes ülés

Felelős: Polgármester

Végrehajtásért felelős: Önkormányzati Iroda

Szabó Loránd
polgármester